

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵפֶת

חֵטְ הַסְּפוֹת

כ"ס"ז, א' ע"יון ה"ט

ובְעֶרְבֵי בְתַחֲלַת לַיְלָה הַכֹּהַ צֶל הַלְּבָנָה מֵהַשָּׁתִּי וְעָרַב עַל גְּבֵי הַסֶּפֶה, וְכֵן בְּבִקֹּר צֶל הַחֲמָה עַל גְּבֵי הַסֶּפֶה מֵהַשָּׁ"ו, וּמַחֲמַת זֶה לֹא בֹא אֵלָיְהוּ לְהַסְּפָה. וּבְשָׁנִים הַקּוֹדְמִים שָׁאֲבִינוּ הָיָה גַם כֵּן מִתְעַסֵּק בְּעִשְׂיַת הַסֶּפֶה וַיִּדַע מִזֶּה, צִמְצָם לְהַעֲמִיד הַסֶּפֶה שֶׁלֹּא יִנְטוּ הַצִּלְלִים עַל גְּבֵי הַסֶּפֶה מֵהַשָּׁ"ו בְּבִקֹּר וּבְעָרַב, רַק עִכְשָׁו שֶׁהָיָה טְרוִיד בְּקִנְיַת הָאַרְבָּעָה מִיָּנִים, כִּי קִדְּם יוֹם הַכְּפוּרִים לֹא הָיָה לוֹ מַעוֹת לְקִנּוֹת הָאַרְבָּעָה מִיָּנִים שְׁבִלּוּלָב, לְכֵן לֹא סִיעַ לָנוּ הָאֲחִים בְּעִשְׂיַת הַסֶּפֶה, וְאֲנַחְנוּ הָאֲחִים בְּאֲשֶׁר שֶׁלֹּא יִדְעֵנוּ מִנְּטִיַת הַצִּלְלִים, לְכֵן הַעֲמַדְנוּ הַסֶּפֶה וְנָטוּ הַצִּלְלִים, לְכֵן לֹא בֹא אֵלָיְהוּ אֶל הַסֶּפֶה לֹא בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן וְלֹא בֹא גַם כֵּן בְּבִקֹּר יוֹם א' דְּסִפּוֹת. וְאַחַר שֶׁהִבְטִיחַ אָבִי לְאֲמֵנוּ שֶׁתִּרְאֶה, לְכֵן אַחַר כֵּן בְּבִקֹּר וּבְעָרַב הָיָה מַעֲנֵן וְלֹא נִרְאוּ הַצִּלְלִים מֵהַשָּׁ"ו בְּבִקֹּר וּבְעָרַב, וְאֵלָיְהוּ בֹא לְסַפֵּת אֲבִינוּ בְּאִין מוֹנֵעַ וְאֲמֵנוּ זָכְתָה לְרִאוֹתוֹ.

(תּוֹרַת הַמַּגִּיד מִזְלַאטְשׁוּב - בֵּית זְלַאטְשׁוּב עַמּוּד כ"ז)

בָּאִים לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים

בְּיוֹם א' דְּחַל הַמוֹעֵד סְפוֹת, יוֹם הָאוֹשְׁפִיזִין דִּילִיָּה, הָיָה רִגִיל הַגַּה"צ רַבִּי יַעֲקֹב יוֹסֵף גִּינּוּ זצ"ל, בְּעַל שׁו"ת 'הַרִי בְּשָׁמַיִם', לִילְךָ לְבִקֹּר בְּהִיכַל קִדְשׁוֹ שֶׁל הַרְה"ק בְּעַל 'יֵיטֵב לֵב' זִיע"א. וּפְעַם אַחַת שָׁאַל אֶת הַיֵּיטֵב לֵב: אִם יֵאמֵר הַנִּסְחָא לְהַזְמִין הָאוֹשְׁפִיזִין לְסַעוּדָה, כִּי יִדוּעַ מִדְּבַרֵי הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ, שֶׁכָּל מִי שֶׁמְזַמֵּן הָאוֹשְׁפִיזִין וְאִינוּ נוֹתֵן אֶת חֶלְקָם לְעַנְיִים אֲזִי הֵם מְקַלְלִים ח"ו לְאִישׁ הַזֶּה, וּמְכַיֵּן שֶׁהוּא מְאוֹכְלֵי שְׁלַחַן חַמִּי, אִף שֶׁחַמִּי מְזַמֵּן אֲוֹרְחִים עַל שְׁלַחַנוֹ, מְכַל מְקוֹם הוּא בְּעַצְמוֹ אִינוּ נוֹתֵן לְהַעֲנִיִים מְאוּמָה, אִם כֵּן אִיךָ יִנְהַג בְּאַמִּירַת הָאוֹשְׁפִיזִין. וְהַיֵּטֵב לֵב ה'יֵיטֵב לֵב', שְׁבוּדָאֵי הוּא פְּטוּר מִלּוֹמַר הָאוֹשְׁפִיזִין, כִּי אִין אֲוֹרְחַ מְכַנְּסִים אֲוֹרְחַ.

גְּלוּי אֵלָיְהוּ בַּסֶּפֶה

הַרְה"ק הַר"י מִיֵּאֲמַרְפֵּלָא זצ"ל, אָמַר שֶׁאֲמוּ הֵיְתָה צְדָקַת גְּדוּלָה שֶׁזָּכְתָה לְמַדְרַגַת גְּלוּי אֵלָיְהוּ זְכוּר לְטוֹב, וְכֵן סִפֵּר: בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן שֶׁל חַג הַסְּפוֹת צָוָה אָבִי הַרְה"ק רַבִּי יַחִיאֵל מִיכָל מִזְלַאטְשׁוּב זִיע"א לְקַרְוֹת אֶת אֲמֵנוּ ע"ה לְבוֹא לְהַסְּפָה לְשִׁמְעַת אֶת הַקְּדוֹשׁ. בְּבוֹאָה אֶל הַסֶּפֶה הִתְחִילָה אֲמֵנוּ לְבַכּוֹת מְאֹד, וְשִׁתְתָה מְעַט מִהַקְּדוֹשׁ וְחִזְרָה לָהּ לְהַבִּית. אָבִי לֹא שָׁאַל אוֹתָהּ לָמָּה הִיא בּוֹכָה. הַבִּקֹּר אֲוֹר וְאָבִי הֵלֵךְ לְטַבֵּל וְאַחַר כֵּן בֹּא לְהַסְּפָה עִם הָאֲתָרוּג וְהַלּוּלָב וְנִטַּל הַד' מִיָּנִים וּבִרְךָ כַּד"ת. וְצָוָה לְקַרֵּא אֶת אֲמֵנוּ לְבִרְךָ גַם כֵּן וּבֹאָה אֶל הַסֶּפֶה לְקַיֵּם מִצְוֹת נְטִילַת לּוּלָב וְהִתְחִילָה גַם כֵּן לְבַכּוֹת, וּבְכַתָּה מְאֹד מְאִין הַפּוּגוֹת. אֲזִי שָׁאַל אוֹתָהּ: אֲתָמוּל בְּלִילָה בְּכִית וְלֹא שָׁאַלְתִּיךָ, וְכַעַת גַּם כֵּן אֶת בּוֹכָה, הַגִּידִי לִי לָמָּה בְּכִית בְּלִילָה וְגַם עַתָּה. הַשִּׁבְיָה לוֹ אֲמִי: אֵיכָכָה אוֹכַל לְהַתְּאַפֵּק מִלְּבַכּוֹת, כִּי תַמִּיד בְּבוֹאֵי לְהַסְּפָה וּזְוֹכָה אֲנִי לְרִאוֹת אֶת אֵלָיְהוּ בְּזָה אֲנִי מִתְעַנְּגַת וּשְׂמַחָה, וְזֹאת נַחֲמַתִּי, כִּי הִלֵּא אֲנִי חָיָה אֲצִלְךָ חַיִּי צַעַר מִגְּדֹל הָעֲנִיּוּת וְהַדְּחָקוֹת אֲשֶׁר לָנוּ, וְזֹאת הִיא נַחֲמַתִּי שֶׁזְּוֹכָה אֲנִי לְרִאוֹת אֶת אֵלָיְהוּ, וְעַתָּה שֶׁאֲנִי רוֹאָה אוֹתוֹ לֹא אֲמַשׁ בְּלִילָה וְלֹא עִכְשָׁו בְּיוֹם, נִרְאָה מִזֶּה שֶׁמַּעֲשֵׂי גִרְמוֹ לִי, שֶׁהִרְעוּתִי אֶת מַעֲשֵׂי וְאִיךָ לֹא אֲבַכָּה. אָבִי הַשִּׁיב לָהּ: לֹא מַעֲשֵׂיךָ גִרְם רַק מַעֲשֵׂי, שֶׁאֲנִי הִרְעוּתִי אֶת מַעֲשֵׂי. וְאֲמֵנוּ אֲמַרְהָ: לֹא, כִּי אֲתָה צְדִיק גָּמוּר רַק אֲנִי שֶׁהִרְעוּתִי אֶת מַעֲשֵׂי וְאִיךָ אוֹכַל לְהַתְּאַפֵּק מִלְּבַכּוֹת.

אֲזִי הִבְטִיחַ אָבִי לְאֲמִי בְּזָה הַלְּשׁוֹן: מַעֲתָה אֲנִי מְבַטִּיחְךָ שֶׁכָּל פְּעַם שֶׁתְּבוֹא לְהַסְּפָה בְּעָרַב וּבְבִקֹּר תִּזְכָּה לְרִאוֹת אֶת אֵלָיְהוּ זְכוּר לְטוֹב, וְכֵן הוּוּ, וְהַסֶּפֶה שֶׁלֹּא רָאָתָה אוֹתוֹ תִּחְלָה הִיא כִּי מִנְּגֵד רְחוֹק הַרְבֵּה עֲמַד שֵׁם בֵּית תְּפִלָּה שְׁלֵהֶם וְשָׁתִי וְעָרַב וְכו',

ובאותו מעמד היה גם כן בנו הרה"ק בעל 'קדשת יום טוב' זיע"א, שהיה אז אבד"ק טעטש, ובא לקבל פני אביו הייטב לב' זיע"א ועמד משתומם ושאל לאביו: נו אבא, כמו כן אני שאוכל על שלחנה בתור אורח לא אזמין את האושפיזין, היתכן. ולא היה יכול להשיבו מיד אבל קם מכסאו והלך הלוח ושוב בספה לערך שעה. ובינתים היו בעל 'הרי בשמים' וה'קדשת יום טוב' משתעשעים זה עם זה. ופתאום פנה בעל 'ייטב לב' להגה"צ הנ"ל והכה על כתפו ואמר: הלא אתה תלמיד חכם, על כן הם באים אליך גם כן, ואם כן אתה יכול להזמין ולומר את האושפיזין.

(שו"ת 'הרי בשמים', בהקדמת בן המחבר)

האושפיזין מביאים מתנות

המקום עליו נבנה בית הכנסת הגדול בבעלזא היה שיך בשתפות ליהודי ולהבדיל לגוי. בתחלה השתדלו אצל הגוי שיזאיל למכר את חלקו עבור בנין בית הכנסת. הגוי לא סרב והסכים למכר את חלקו. אך כאן נתקלו בסרובו של היהודי, שהיה לו קרקע זה מירשת נחלת אבותיו. וכאשר שמע שהגוי מסכים למכר את חלקו, הלך היהודי וקנה ממנו את כל השטח לעצמו. באו לבקש מן היהודי שימכר את השטח עבור בנין בית הכנסת, באמרו שהרה"ק מהר"ש מבעלזא זיע"א רוצה דוקא בשטח זה לצרף הבית הכנסת. אך האיש סרב ואמר שרק בתנאי אחד הוא מסכים למכר את השטח, באם יבטיח לו הרה"ק עשירות ובנים טובים. וכשבאו והציעו את התנאי לא רצה מרו להבטיח. אחר שעברו כמה שנים נכנס היהודי פעם בחג

מאז האירה לו פנים ההצלחה, ולא עברו ימים מרבים, ועוד בימי החנכה של אותה השנה היה עשרו של זה מפרסם בכל הסביבה, וכל שדות התבואה שגדלו בזידיטשוב ובלעמבערג היו שייכות לו, וברב עשרו ויד ה' הטובה עליו נדב עבור בניית הבית הכנסת חלק גדול מבנינו, וגם אותם אבנים יקרות מאד שהביאום מעיר איטליה ועלו הון רב שהשתמשו בהם לבניית הארון הקדש היו הכל מנדבתו של אותו היהודי.

(מפי הגה"צ מנאראל זצ"ל, 'בית הכנסת שבבעלזא, עמוד כד)

שו"ת קתר

חידון אֵלֶּ?נֹת - נושא פרסים
איזה תאור יחודי של משה רבנו מופיע רק בפרשה זו (וזאת הברכה)?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת דברים:

ש. באילו שני הקשרים מוזכר המספר 1,000?
 ת. 1) משה מברך את בני ישראל "יוסף עליכם ככם, אלף פעמים" - שהם יהיו פי 1,000 יותר (דברים א, יא). 2) משה מסביר שהוא היה זקוק לעזרה בהנהגת העם, ומינה שופטים שונים, כולל "שרי אלפים" (דברים א, טו).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
 פרשת דברים:
 ה' אלחנן אמסלם ממושב יד בנימין.

